

ENTREVISTA A JOSÉ MONTILLA, PRIMER SECRETARI DEL PSC I
MINISTRE D'INDÚSTRIA

"La solució als problemes del país no és canviar el Govern"

JOAN M. PERDIGÓ / ENRIC HERNÁNDEZ
MADRID

LLOC DE NAIXEMENT IZNÁJAR (CÒRDOVA), 15 DE GENER DE 1955

FORMACIÓ TÉ ESTUDIS D'ECONÒMIQUES I DE DRET

PROFESSIÓ FUNCIONARI DE L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA

CÀRRECS ANTERIORS ALCALDE DE CORNELLÀ (1985-2004) I
PRESIDENT DE LA DIPUTACIÓ DE BARCELONA

Capficat en el debat de l'Estatut, el ministre i primer secretari del PSC s'ha vist sorprès per la pretensió de Pasqual Maragall de reestructurar el Govern.

--L'intent de Maragall de reorganitzar les conselleries d'amagat del PSC ha xocat amb el rebuig d'ERC. ¿Considera políticament oportú un canvi del Govern?

--Considero que la solució als problemes que té avui el país no fan necessari un canvi del Govern, que ja afronta adequadament aquests problemes.

--¿Creu que és bon inici del debat al voltant de l'Estatut la subhasta pública sobre les alternatives al terme *nació*?

--Per si de cas, jo no contribuiré a aquesta subhasta. Estic convençut que en la tramitació parlamentària es trobaran fórmules que permetin un acord.

--¿Li sorprèn la tempesta que ha desencadenat el terme?

--No, perquè és el PP, que només busca la confrontació al rebutjar l'admissió a tràmit de l'Estatut, el que genera la polèmica al sostenir que parlar de *nació* qüestiona la sobirania del poble espanyol. Aquest terme no xoca amb la sobirania ni amb la Constitució.

--L'enquesta de GESOP per a EL PERIÓDICO redueix a 1,3 punts l'avantatge del PSOE respecte del PP. ¿Els sondejos adversos estrenyen el marge de maniobra del PSOE per negociar l'Estatut?

--Quan les generals estan tan lluny s'han de mirar les enquestes amb distanciament, perquè al final trobarem solucions equilibrades que dissipin la preocupació ciutadana per l'Estatut. Avui la dreta i els seus mitjans només parlen de l'Estatut, però és que fa un any només parlaven del *pla Ibarretxe*. ¿Qui se'n recorda ara?

--¿No tem que les enquestes i la pressió mediàtica facin que als dirigents del PSOE els tremolin les cames al negociar l'Estatut?

--És normal que això preocupi dirigents socialistes de comunitats on el seu únic partit frontera és el PP. Se'ls ha de comprendre.

--¿També s'han de comprendre les sortides de to d'Ibarra?

--Les meves coincidències i discrepàncies amb Ibarra són conegudes, però entre els nostres adversaris no hi ha el president extremeny. Els nostres adversaris no són en el socialisme democràtic, sinó en la dreta.

--Aritmèticament, sense el PP es pot tirar endavant la reforma...

--És evident, i ho farem sense el PP, desgraciadament.

--...però l'hostilitat del PP sí que influeix en el PSOE.

--Tot hi influeix, però mentre uns apostem per tenir un Estatut que millori l'autogovern, d'altres l'utilitzen injustament per erosionar el Govern. L'actitud numantina del PP reforça els sectors antiespanyolistes a Catalunya i a fora dona ales a l'anticatalanisme, una irresponsabilitat que alimenta la crispació i la divisió entre espanyols.

--Davant d'aquest escepticisme, la vicepresidenta Fernández de la Vega dona la mà al PP per negociar l'Estatut. ¿Hi ha sensibilitats diferents dins el Govern?

--Són coincidents. S'ha d'allargar la mà al PP per evidenciar que mai s'acostarà a

estrènyer-la.

--Va fer molts esforços per incorporar el PP català al consens. ¿Sent frustrat?

--Determinats dirigents del PPC van fer un esforç i al final van baixar de l'autobús. Aquesta era l'estratègia dictada pel PP, que utilitza l'Estatut com una arma llancívola contra el Govern per atiar la crispació, com va fer el 1996. És el sector més d'ultradreta del PP, amb Aznar al capdavant, el que segueix fixant l'estratègia del partit.

--¿Li sorprèn que Piqué acusi Zapatero de trencar el pacte de la transició i aliar-se amb els vençuts de la guerra civil, en sintonia amb el pensament de la FAES?

--Són arguments reaccionaris que Piqué assumeix per fer-se perdonar la relliscada d'haver qüestionat les cares visibles del PP. Per expiar aquell pecat paga aquesta penitència.

--Abans de pacte estatutari, Maragall va voler buscar fora de Catalunya uns aliats que ara es compten amb els dits d'una mà. ¿S'ha explicat malament el projecte?

--Dels creadors d'opinió i dels intel·lectuals se'n podia esperar més rigor i més valentia, però no ha sigut així. Alguna cosa devem haver fet malament. No podem pensar que la culpa és sempre dels altres, que tenim la raó històrica i que som uns incompresos. El victimisme és més propi del nacionalisme català. Algunes expressions i postures massa doctrinàries no ajuden a generar confiança més enllà de l'Ebre. Ens hem d'explicar amb fermesa, però també amb més humilitat.

--¿No n'hi ha prou amb la disposició a pactar les retallades al Congrés?

--El pacte és necessari, no un mal menor. Qui vulgui trencar, que no compti amb nosaltres. No portarem Catalunya a la frustració ni enganyarem el personal. En tot cas, el text final, encara que estigui modificat, no rebaixarà l'autogovern, sinó que l'evarà substancialment.

--¿Hi ha temps per teixir les complicitats que requereix l'Estatut?

--Sí, si el quadripartit, inclòs el PSC, fa les coses bé. No podem anar donant lliçons pel món, ni permetre que ens en donin.

--Un altre punt que ha generat molt rebuig és el preàmbul.

--No és el preàmbul que jo hauria redactat, però és fruit del pacte.

--¿L'inquieta que autoritats com el governador del Banc d'Espanya, el president del CGPJ o el cap de l'Estat Major de la Defensa hagin criticat l'Estatut?

--Alguns casos no em sorprenen, perquè van accedir al càrrec a proposta del PP. Alguns haurien de ser més prudents, perquè les seves opinions no ajuden a assossegat el debat. Hi ha declaracions més pintoresques, com les del Defensor del Poble, però no cal donar-hi més importància.

--Fora de Catalunya la defensa de l'Estatut s'associa al nacionalisme. ¿El PSC explota prou figures alienes a la burgesia catalana, com vostè o Manuela de Madre?

--Ho fem, i tot i així la dreta ens acusa de separatistes o independentistes. La tasca de les forces catalanes requereix poc soroll, molta pedagogia i cap propaganda.

--¿Com valora l'actitud de CiU i ERC una vegada aprovat l'Estatut?

--És molt aviat, però és clar que les declaracions altisonants el que han fet en el passat és donar arguments als detractors de l'Estatut. Fa falta molta responsabilitat.

--¿L'acord estatutari amb CiU pot convertir-la en aliada del Govern central en lloc d'ERC?

--El Govern no pensa canviar d'aliances. Per a alguns projectes busquem més suports que els que van afavorir la investidura de Zapatero, però no ens plantegem canviar uns socis per uns altres.

--¿Poden ressorgir les veus del PSOE que van apostar per un acord PSC-CiU a Catalunya?

--Els socis del PSC els decideix el PSC, i CiU no era un aliat possible. Ara els dirigents del PSOE són conscients d'això i que els socis més lleials al Govern estan en el tripartit.

--¿Es pot extrapolar a les altres autonomies el model de finançament que reclama Catalunya?

--El model és una proposta de màxims, subjecta a negociació i amb encaix constitucional. És una proposta singular que es pot extrapolar a la resta d'autonomies en les formes i els terminis que s'acordi per les vies multilaterals.

--El desacord és de principis: Catalunya demana recaptar tots els impostos i el Govern s'hi nega.

--S'han de buscar solucions acceptables per a tothom. S'ha de discutir molt en matèria de principis.

--Mas demana que no s'abusi de la solidaritat dels catalans. ¿Reben un bon destí els recursos que aporta Catalunya?

--La gestió sempre pot millorar, però el balanç de la cohesió és molt positiu perquè ha estret les diferències territorials. Que ningú s'equivoqui: que creixin les zones menys desenvolupades és positiu per a les comunitats amb més renda. El gran mercat català és la resta d'Espanya, i com més creixi, més oportunitats tindrà Catalunya. Arribarà el dia que, a l'acostar-se els nivells de renda, la solidaritat territorial serà menys rellevant, però no entre les persones. La solidaritat existirà mentre hi hagi desigualtat.

--¿Un acord satisfactori sobre l'Estatut pot ajudar a encarrilar el conflicte basc, un cop rebutjat el pla Ibarretxe?

--Euskadi sap que el pla Ibarretxe no és el camí, perquè era d'una part de la societat basca contra l'altra i no respectava la Constitució. Zapatero va fixar la vies al Congrés: consens i respecte a la Constitució. Si resulta que la resolució satisfactòria del debat de l'Estatut serveix de referent per a altres, benvinguda sigui, encara que aquest no sigui l'objectiu.

--¿El satisfà l'actitud de l'empresariat davant l'Estatut?

--Els empresaris catalans han expressat el seu suport a l'Estatut, igual que ara expressen, potser no d'una manera tan pública, la seva preocupació pel desenvolupament d'aquest debat i per les negatives conseqüències que pot tenir un procés de negociació llarg i crispat. És normal que estiguin preocupats, perquè una part dels seus clients estan més enllà de l'Ebre. Se'ls ha de demanar que tinguin confiança que serem capaços de tirar endavant l'Estatut mitjançant un procés de negociació i de pacte.

--¿Té por que s'acabin consolidant les campanyes de boicot contra els productes catalans?

--Espero que no ho facin, però tots hem de ser exquisits en les formes per no donar arguments als que en voldrien tenir per poder muntar campanyes de boicot.

--De l'Estatut es critica l'excessiu intervencionisme econòmic i que posa en risc la unitat de mercat. ¿Comparteix el retret?

--El PSC ja va manifestar que hauria desitjat un Estatut menys reglamentista i intervencionista. Crec que és més reglamentista que no pas intervencionista, però és obvi que s'han donat arguments perquè sigui titllat d'intervencionista. Si hagués depès del PSC, el text tindria moltes menys pàgines, perquè totes les lleis haurien de ser el més curtes possible. En aquest sentit, m'identifico més amb la tradició jurídica anglosaxona que no pas amb la napoleònica.

--El tripartit vol girar full de l'Estatut i centrar-se en la reformes socials a Catalunya. ¿Com evitar que el debat estatutari eclipsi la gestió de la Generalitat?

--Sense cap mena de dubte, hi ha gent interessada, tant a Madrid com a Barcelona, que durant els pròxims mesos no es parli d'una altra cosa que no sigui l'Estatut. Però la Generalitat ha de posar tot l'èmfasi a desenvolupar el Pacte del Tinell, de la mateixa manera que el Govern d'Espanya no canviarà la seva agenda a causa de la tramitació de l'Estatut. Les reformes econòmiques i socials són la prioritat a la qual dedicarem la majoria dels nostres esforços. Per a

nosaltres l'Estatut no serà el *monotema*.

--¿Considera suficients les garanties que el president de SEAT ha ofert a Maragall respecte al futur de la marca a Catalunya?

--Crec que el president de la Generalitat ha fet el que havia de fer: interessar-se pels problemes dels ciutadans. En tots els països industrialitzats hi ha pressió per a la deslocalització d'activitats amb mà d'obra intensiva, però en el sector de l'automòbil el cost de la mà d'obra no necessàriament és determinant. Espanya i Catalunya estan en una bona situació, perquè hi ha un entorn favorable per al sector (R+D+i, parcs de proveïdors, infraestructures...) que fa que els centres espanyols --i el de SEAT també-- siguin competitius, però no s'ha d'abaixar la guàrdia. Esperem que el descens de la demanda a SEAT sigui conjuntural.

--¿Quins sacrificis ha de fer el personal de SEAT, i en general el de les empreses de capital estranger, per evitar un augment de l'onada de deslocalitzacions?

--Els treballadors de SEAT han demostrat molta serietat en les negociacions laborals dels últims anys. Han sigut responsables, i aquesta responsabilitat té molt a veure amb el fet que SEAT sigui una empresa de qualitat, amb una productivitat més que acceptable i amb una organització del treball adaptada als cicles del mercat. Estic segur que ara tornaran a estar a l'altura de les circumstàncies.